

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej

Ministra Finansów ¹⁾

za rok 2018

(rok, za który składane jest oświadczenie)

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanych przez mnie działach administracji rządowej: **budżet, finanse publiczne, instytucje finansowe**

Część A³⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁴⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁵⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁶⁾

- monitoringu realizacji celów i zadań,
  - samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁷⁾,
  - procesu zarządzania ryzykiem,
  - audytu wewnętrznego,
  - kontroli wewnętrznych,
  - kontroli zewnętrznych,
  - innych źródeł informacji:
- Sprawozdania z wykonania planu działalności Ministra Rozwoju i Finansów za rok 2018 dla działów administracji rządowej: budżet, finanse publiczne, instytucje finansowe;
  - Raportu z realizacji kierunków działania i rozwoju Krajowej Administracji Skarbowej na rok 2018;
  - Sprawozdania z wykonania planu działalności Centrum Informatyki Resortu Finansów za rok 2018 dla działów administracji rządowej: budżet, finanse publiczne, instytucje finansowe;
  - Oświadczeń o stanie kontroli zarządczej za rok 2018 – Dyrektora Generalnego Ministerstwa Finansów, Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, Dyrektora Centrum Informatyki Resortu Finansów.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, dnia 23 kwietnia 2019 r.
(miejscowość, data)

MINISTER FINANSÓW

dr hab. Teresa Czerwińska
(podpis ministra)

Dział II⁸⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.
  - 1) Nie osiągnięto niektórych mierników, w zaplanowanych wartościach służących realizacji celów, wynikających z poniższych dokumentów:
    - a) Planu działalności Ministra Rozwoju i Finansów na rok 2018 dla działów administracji rządowej: budżet, finanse publiczne, instytucje finansowe;
    - b) Planu działalności Ministerstwa Finansów na rok 2018;
    - c) Kierunków działania i rozwoju Krajowej Administracji Skarbowej na rok 2018;
    - d) Planu działalności Centrum Informatyki Resortu Finansów za rok 2018 dla działów administracji rządowej: budżet, finanse publiczne, instytucje finansowe.
  - 2) Stwierdzono słabości kontroli zarządczej w Ministerstwie Finansów w obszarach *Organizacja i budżet jednostki, IT, Bezpieczeństwo informacji i zasobów, Pozostałe zasoby jednostki, Planowanie i wykonanie budżetu państwa, Nadzór Ministra nad działalnością jednostek podległych i nadzorowanych, Zasoby ludzkie* – w wyniku przeprowadzonych audytów i kontroli.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.
  - 1) Wdrożenie mechanizmu służącego monitorowaniu realizacji umów IT oraz zarządzaniu ryzykiem na potrzeby zadań kontroli wewnętrznej.
  - 2) Wdrożenie Systemu Zarządzania Ciągłością Działania w zakresie procesów krytycznych dot. budżetu państwa oraz długu publicznego.
  - 3) Usprawnienie procesu udzielania zamówień publicznych oraz dokonywania zakupów do wartości 30.000 Euro.
  - 4) Dostosowanie resortu finansów do wymagań RODO.
  - 5) System telepracy - uporządkowanie w odniesieniu do bezpieczeństwa przetwarzanych informacji oraz rozliczalności telepracy.
  - 6) Aktualizacja opisów stanowisk pracy oraz zapoznanie z nimi pracowników nowo zatrudnionych oraz przenoszonych na inne stanowiska pracy.

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III⁹⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:
  1. W ramach optymalizacji i uproszczenia przebiegu procesu planowania i sprawozdawczości z zakresu kontroli zarządczej zmieniono regulacje dotyczące kontroli zarządczej wprowadzając:
    - 1) Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie systemu kontroli zarządczej w Ministerstwie Finansów (Dz. Urz. Min. Fin. 2018 poz. 74);
    - 2) Komunikat Ministra Finansów z dnia 10 lipca 2018 r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie kontroli zarządczej dla działów administracji rządowej – budżet, finanse publiczne, instytucje finansowe (Dz. Urz. Min. Fin. 2018 poz. 80).Optymalizacja procesu planowania i sprawozdawczości w ramach kontroli zarządczej polegała m. in. na wprowadzeniu adekwatnych terminów umożliwiających realizację poszczególnych etapów w tym procesie, zmniejszeniu stopnia sformalizowania procesu oraz doprecyzowaniu rodzaju opracowywanych dokumentów planistycznych, monitorujących i sprawozdawczych.
2. Umowy w obszarze IT o budżecie przekraczającym 10 mln zł poddawane są cyklicznemu monitorowaniu. Do końca czerwca 2018 r. przygotowano narzędzie służące monitorowaniu oraz zebrano informacje na temat realizacji wybranych umów IT, o budżecie przekraczającym 10 mln zł. Przeprowadzono także analizę zebranych informacji oraz wystąpiono o informacje uzupełniające do osób nadzorujących realizację umów. Wdrożenie mechanizmu służącego monitorowaniu realizacji umów IT oraz zarządzaniu ryzykiem na potrzeby zadań kontroli, został zaplanowany na koniec 2019 r.

3. Uruchomiony został konkurs „Innowacyjny MF” - konkurs zorganizowany został w okresie od 12.02.2018 r. do 31.12.2018 r. W ramach konkursu pracownicy proponowali innowacje w zakresie uproszczenia, standaryzacji, optymalizacji lub modyfikacji poszczególnych procesów realizowanych w MF oraz wdrożenia rozwiązań związanych ze sposobem dzielenia się informacjami i współpracy pomiędzy komórkami organizacyjnymi w urzędzie. Spośród zgłoszonych rozwiązań, Kapituła wybierze najlepsze rozwiązania do wdrożenia, które przyczynią się do usprawnienia i podniesienia efektywności pracy.

Zdigitalizowane zostały procesy:

- a) delegacji krajowych,
- b) delegacji zagranicznych.

W 2018 roku zainicjowane zostały nowe rozwiązania, których wdrożenie przewiduje się w 2019 roku, tj.:

- a) kreator oświadczeń majątkowych,
- b) automatyzacja procesu archiwizacji,
- c) automatyzacja wniosków kadrowych.

Realizowane były projekty, które są kontynuowane w roku 2019:

- a) kultura organizacyjna 2.0 - Diagnoza i rozwój kultury organizacyjnej w MF – projekt uruchomiony w związku z potrzebą zwiększenia poziomu satysfakcji pracowników MF z wykonywanej pracy i środowiska pracy, a celem strategicznym jest zwiększenie skuteczności i efektywności wykonywania zadań przez pracowników,
- b) nowy intranet - Platforma Intranetowa Ministerstwa Finansów. Przewidywane korzyści to wprowadzenie nowoczesnego i przyjaznego narzędzia do wymiany informacji i poprawa komunikacji.

Zainicjowana została współpraca z uczelniami, której efektem są zawarte umowy partnerskie z uczelniami. Korzyści wynikające ze współpracy to między innymi:

- a) zacieśnienie współpracy z uczelniami szczególnie tych kierunków, w zakresie których jest deficyt kompetencji w MF,
- b) wspólna realizacja projektów naukowych,
- c) pozyskiwanie młodej i zdolnej kadry,
- d) kształtowanie pozytywnego wizerunku ministerstwa,
- e) poznanie poziomu kompetencji studentów i ich oczekiwań.

4. *Wdrożenie Systemu Zarządzania Ciągłością Działania w zakresie procesów krytycznych dot. budżetu państwa oraz długu publicznego* – zadanie realizowane projektowo. Zgodnie z założeniami projektu będzie on realizowany do końca października 2019 roku. W ramach prac zespołu projektowego wypracowano *Politykę Ciągłości Działania Ministerstwa Finansów*, która została podpisana przez Minister Finansów. Polityka określa intencje Kierownictwa Ministerstwa Finansów w zakresie opracowania i wdrożenia Systemu Zarządzania Ciągłością Działania (SZCD) w Ministerstwie Finansów i tym samym uodpornienia organizacji na zagrożenia mogące skutkować przerwą w realizacji świadczonych przez MF kluczowych usług.

W ramach realizacji planowanych działań zakończono mapowanie procesów dot. budżetu państwa oraz długu publicznego, a obecnie prowadzone są warsztaty dot. analizy wpływu na działalność (Business Impact Analysis). Wyniki przeprowadzonych analiz będą kluczowe do określenia listy procesów krytycznych.

5. W ramach przygotowania Ministerstwa Finansów do wdrożenia Rozporządzenia RODO realizowano projekt pod nazwą *Dostosowanie Ministerstwa Finansów do Wdrożenia RODO (RODO)*. Efektem projektu było powołanie w Ministerstwie Finansów Administratorów Bezpieczeństwa Informacji oraz wprowadzenie w życie niezbędnych wymaganych przez prawo dokumentów w zakresie bezpieczeństwa przetwarzania danych. Ponadto opracowano procedury nadawania upoważnień do przetwarzania danych, wdrożono środki autentykacji oraz bezpiecznego przesyłania danych w ramach sieci teleinformatycznej, którą utrzymuje Centrum Informatyki Resortu Finansów.

W ramach projektu wdrożono cykl szkoleń z przepisów Rozporządzenia RODO, w których uczestniczyło ponad 2 400 pracowników Ministerstwa Finansów oraz dodatkowo ok. 56 000 pracowników resortu finansów, dokonano przeglądu zdefiniowanych podstaw legalnego przetwarzania danych, dokonano analizy zakresu gromadzonych danych w celu określenia retencji danych, cykli i procesów zasilania hurtowni przechowywania danych, dzienników systemowych oraz kontroli logicznego dostępu do danych.

W ramach projektu RODO dokonano identyfikacji systemów informatycznych, w których są gromadzone i przetwarzane dane osobowe oraz przeprowadzono analizę poziomu bezpieczeństwa tych systemów. W wyniku przeprowadzonej analizy zidentyfikowano i wyceniono najpilniejsze działania, które należy wdrożyć w celu dostosowania infrastruktury IT resortu finansów do ww. przepisów.

Po zamknięciu ww. projektu uruchomiono projekt RODO2, który stanowi naturalną kontynuację projektu RODO realizowanego przy zaangażowaniu pracowników Ministerstwa Finansów oraz pracowników Izby Administracji Skarbowej. Projekt realizowany będzie do końca 2019 roku. W ramach projektu RODO2 w pierwszym półroczu 2018 roku wprowadzono nowy system nadawania upoważnień do przetwarzania danych osobowych, opracowano i opublikowano na stronach internetowych Ministerstwa Finansów klauzule informacyjne, przygotowano i opublikowano nowy dokument Polityki Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych, jak również wyznaczono zgodnie z przepisami prawa Inspektora Ochrony Danych.

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie.

2. Pozostałe działania:

.....
.....
.....

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

- ¹⁾ Należy podać nazwę pełnionej funkcji.
- ²⁾ W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- ³⁾ Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- ⁴⁾ Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- ⁵⁾ Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzeganie i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- ⁶⁾ Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- ⁷⁾ Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- ⁸⁾ Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- ⁹⁾ Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.